

LITIJSKI PREDILEC

FEBRUAR 1989 • ŠT. 2

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITIJA

LETO XXX

Kje si mati

*Veš, mama, rad bi ti napisal pismo,
poslal bi rad vsaj kak pozdrav.
Že dolgo je, odkar več skupaj nismo,
da bi le to lahko ti rekel, da sem zdrav.*

*A kam naj pišem? Ste doma ostali?
Jaz sem še srečen, ker sem jim ušel;
le kaj s teboj je, so te kam pregnali,
te v Šleziji morda je glad izžel?*

*Kjer koli si, povsod sem jaz s teboj,
povsod je s tabo moj pozdrav,
in kjer sem jaz, si tudi ti z menoj,
zato ne misli, da sem sam ostal.*

*Morda nikoli več ne bova zrla si v obraz,
vendar nikdar ne bom pozabil nate.
A želel bi, da ne utihne prej mi glas,
dokler ti ne porečem: Glej, ta svet je tudi zate!*

Kajuh

VSEM DELAVKAM
IN UPOKOJENKAM
ISKRENO ČESTITAMO
OB DNEVU ŽENA

Praznik žena

Vsako leto 8. marca praznujemo »dan žena«. Kakšen pomen ima danes ta praznik? Enkrat letno se spomnimo posebnega pomena žensk v družini in družbi.

Do svojih pravic, enakopravnosti z moškimi, so ženske pri nas prehodile dolgo pot. Stoletna miselnost, da ženska sodi le v kuhinjo in k otrokom je morda živa še v današnjem svetu.

V najtežjih dneh naše zgodovine se je izkazala in dokazala, da zmore ravno toliko kot moški in seveda zahtevala enake pravice. Po naši zakonodaji imajo ženske sicer iste pravice kot moški, v vsakdanjem življenju pa je drugače. Ženske lahko večina poklicev opravljajo enako dobro kot moški, vendar je njen položaj že po naravi drugačen. Večina skrbi za družino nosi mati, tudi otroke vzgaja v glavnem mati, razpeta je med delovnimi dolžnostmi in družino.

Večina pesnikov in pisateljev je na poseben način doživljala svojo mater, gotovo je to najbolj naravna in pristna vez človeka. Svoje, posebno mesto ima ženska v vsej ostali umetnosti: je simbol nežnosti, vdanosti in močne volje.

Ženska današnjega časa želi in hoče biti dobra delavka, pa seveda tudi skrbna mati. Vse to zahteva vso življenjsko energijo njenih najlepših let. Posebno težak položaj delavke, matere in žene je ravno v tekstilni industriji, kjer predstavljajo ženske večino delovne sile.

Sodobna ženska se enakovredno vključuje v vsa delovna področja. Kljub želji po enakopravnosti v družbi, obstajajo kar posamezna »ženska področja«: vzgoja in izobraževanje, otroško varstvo, delno tudi zdravstvo.

Zaposleni materi in ženi ostaja le malo časa, ki ga lahko porabi samo zase. Za zdravje in dobro počutje potrebuje čas za aktiven oddih. Žena današnjega časa potrebuje razumevanje okolja v katerem živi in dela, pa ne enkrat v letu, vse leto.

Helena Hiršel

V tej številki

- Iz poslovnega poročila za leto 1988
- Zračni vezalci niti
- Obvestilo varčevalcem

IZ POSLOVNEGA POROČILA ZA LETO 1988

Neugodna gospodarska gibanja so krojila tudi naš poslovni rezultat. Slovenska tekstilna industrija, ki je bila nekoč zgled in med najboljšimi v poslovnih uspehih, se je v letu 1988 znašla na robu finančnega zloma. Povpraševanje po preji se je zmanjšalo, ker so tudi naši kupci zmanjševali proizvodnjo. Najkritičnejše je bilo v poletnih mesecih. Iskali smo nove kupce v drugih republikah.

V letu 1988 smo se soočili z enim najhujših problemov v pogledu obratnih sredstev. Zaradi administrativno omejenih cen v preteklosti, smo ustvarili minimalno akumulacijo, ki ni zadoščala, da bi pokrili vsakoletno inflacijsko razvrednotenje obratnih sredstev. V letu 1988 so bile prodajne cene preje sproščene, vendar so bila

tov — kreditnih linij in si s tem zagotavljamo manjkajoča lastna obratna sredstva. V nasprotnem primeru bi morali za zaloge iskati kredit pri poslovnih bankah v državi.

Terjatve

Zaradi rasti prodajnih cen se iz meseca v mesec večajo tudi terjatve do

motnje v poslovanju. Za vse kreditne obveznosti, nabavo surovin iz uvoza, prispevke, davke, osebne dohodke in za odplačilo revalorizacijskih in realnih obresti rabimo pravi denar. Ker pa smo 71% celotnega prihodka dosegli na osnovi pokrivanja z menicami, smo velik del menic eskontirali, da smo pridobili pravi denar in s tem

vzdrževali likvidnost. Takšno poslovanje pa povzroča dodatne stroške in zmanjšuje finančne učinke.

Vpliv zalog na zadolženost delovne organizacije in obratna sredstva

Zaloge reprodukcijskega materiala, nedovršena proizvodnja in gotovi izdelki vežejo vedno več obratnih sredstev zaradi rastoče inflacije. Last-

naša obratna sredstva zaradi inflacije popolnoma razvrednotena tako, da predstavljajo že nepomembno vrednost v skupnih obratnih sredstvih. Zaradi rastoče inflacije smo morali iz meseca v mesec angažirati večji delež tujih obratnih sredstev. Cena izposojenega denarja pa je ogromna in je znašala 27,6 milijarde dinarjev.

Velik vpliv na stroške ima nenehna rast tečajev tujih valut. Ker 87% reprodukcijskega materiala uvozimo, smo bili prisiljeni, da tekoče povečujemo prodajne cene naših izdelkov.

O prodaji in proizvodnji v letu 1988 smo pisali že v prejšnji številki Litijskega predilca, zato v nadaljevanju še nekaj podatkov o finančnem poslovanju v lanskem letu.

naših kupcev. Glede na večjo ponudbo preje na tržišču, izvajajo kupci velik pritisk za podaljšanje plačilnega roka, kar pomeni, da jih moramo za določeno dobo kreditirati kljub temu, da nimamo lastnih obratnih sredstev. V letu 1988 je zamik plačila določen na 30 dni, pri nekaterih kupcih pa je zamik še daljši. Ob koncu leta so nam kupci dolgovali 9,8 milijarde din, poleg tega pa še 533 milijonov din za obračunane realne obresti. Do 15. januarja so kupci poravnali večino terjatev za prejo, vendar nam še vedno dolgujejo 2,1 milijarde din, inozemski kupci 79 milijonov din, dolg od realnih obresti pa znaša 460 milijonov din.

Skoraj vsi naši kupci plačujejo prejo z menicami, kar povzroča velike

TABELA 1		cena 1 kg v din
surovina	knjižna vrednost	9.647
	tržna vrednost	9.157
nedovršena proizvodnja	knjižna vrednost	7.582
	tržna vrednost	13.396
gotovi izdelki	knjižna vrednost	9.363
	tržna vrednost	17.550

Devizno poslovanje

Doseženi devizni priliv je večji od leta 1987, ker je del priliva deviz od izvoza v mesecu novembru in decembru 1987 prišel v državo v januarju 1988. Večino deviznega priliva smo porabili za odplačilo inozemskih kreditov in sicer 1.700.000 USD. Za obresti od kreditov smo porabili 732.000 USD, za odplačilo IFC kredita pa smo porabili 472.000 USD. Za plačilo direktnega uvoza blaga in rezervnih delov smo porabili 923.000 USD, torej le majhen del. To tudi pomeni, da večino uvoza vršimo s pomočjo inozemskih kredi-

TABELA 2

Razdelitev celotnega prihodka:

		v 000 din			
		1987	Struktura	1988	Struktura
CELOTNI PRIHODEK		23.363.630	100,0	68.718.252	100,0
— materialni stroški		12.413.067	53,1	36.051.931	52,5
— amortizacija		1.892.230	8,1	6.072.865	8,8
— drugi poslovni stroški		1.191.769	5,1	4.337.074	6,3
— vredn. prodane surovine		260.974	1,2	584.652	0,9
— porabljena sredstva		15.758.041	67,5	47.046.524	68,5
— obveznosti iz dohodka		1.876.774	10,0	2.676.267	3,9
— obresti krite iz doh.		660.966	0,9	4.963.887	7,2
— skupne obvez. iz dohodka		2.537.740	10,9	7.640.154	11,1
— osebna in skupna poraba		4.600.668	19,8	12.961.065	18,4
— akumulacija		467.181	2,0	1.070.509	1,6

Dohodek smo razdelili za naslednje globalne namene: v 000 din

	Din	Struktura
DOHODEK	21.671.788	100,0
— davki, prisp. in ost. obv. iz doh.	2.676.267	12,3
— obresti krite iz dohodka	4.963.887	22,9
— osebna in skupna poraba	12.961.065	59,8
— akumulacija	1.070.509	5,0

nih obratnih sredstev nimamo, ker smo jih imeli smo jih tekom leta porabili za združevanje.

Naše zaloge knjižno niso prevrednotene, toda so knjižene pod tržno vrednostjo, kar predstavlja določeno rezervno za naslednje leto. Ob koncu leta smo imeli surovin, nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov 2.651 ton. Vrednost le-teh pa je bila naslednja (tabela 1):

Na začetku leta so zaloge vezale 5,8 milijarde din obratnih sredstev. Zaradi rasti cen se je vezava obratnih sredstev večala in je ob koncu leta znašala že 26,1 milijarde din. Vezava obratnih sredstev v zalogah pomeni, da moramo imeti za to razpoložljiva obratna sredstva, sicer je finančno poslovanje nemogoče. Omenili smo že, da smo v poslovanje vključevali vedno več tujih obratnih sredstev, da smo s tem vzdrževali našo plačilno sposobnost. Tekom leta se je zato tudi dogajalo, da je bil naš žiro račun blokiran, ker nismo uspeli poravnati zapadle obveznosti v postavljenem roku. Na koncu leta znaša naša zadolžitev v obliki dolgoročnih in kratkoročnih kreditov za obratna sredstva že 28 milijard din.

Obresti in vpliv obresti na poslovni rezultat

Cena izposojenega denarja je bila izredno visoka. Plačevali smo izredno visoke obresti, ki so dosegle v sredini leta celo 40%. Poleg obresti pa smo morali kreditorjem nadomestiti tudi valorizacijo za obdobje, ko smo koristili njihove kredite. Ta pa je bila veliko višja kot so bile realne obrestne mere.

Za obratna sredstva smo koristili tudi inozemske kredite. Pri vračilu smo morali obračunavati negativne tečajne razlike, ki tudi niso bile majhne. Skupno smo tako v letu 1988 obračunali 27,4 milijarde din.

Višina in razporeditev celotnega prihodka

Ustvarili smo 68,7 milijarde din celotnega prihodka in je za 195% večji kot leta 1987.

Porabljena sredstva

Porabljena sredstva so se v primerjavi z letom 1987 povečala za 199% — skupno smo obračunali 47,1 milijarde din porabljenih sredstev.

1. Materialni stroški — v primerjavi s predhodnim letom so se materialni stroški povečali za 190%. Najbolj so se povečali stroški za surovino. Ostali materialni stroški so se gibali na nivoju inflacijske rasti cen.

2. Amortizacija — v primerjavi z letom 1987 se je povečala za 121%. Skoraj polovico amortizacije predstavlja revalorizirana amortizacija, ki je ni mogoče uporabiti za investicijske namene. Večino obračunane amortizacije smo v letu 1988 porabili za odplačilo prvega obroka IFC kredita.

Obveznosti iz dohodka se delijo na:

	1987	1988	Indeks
— obveznosti, ki niso vezane na velikost dohodka	796.231	5.288.072	665
— obveznosti, ki so odvisne od višine dohodka	1.741.509	2.352.082	135

3. Drugi poslovni stroški — na porast višine teh stroškov je vplival odpis terjatev, ki niso bile plačane v roku 90 dni.

Skupno smo v breme poslovnih stroškov odpisali 1,4 milijarde din dvomljivih in odpisanih terjatev.

4. Izdatki za surovino, ki smo jo kasneje odprodali drugim delovnim organizacijam ne predstavljajo večjega vpliva na finančni rezultat.

Dohodek

Zaradi hitreje rasti porabljenih

letu 1988 pa že 4,9 milijarde din. Vzroka sta v izredno visokih obrestnih merah za izposojeni kapital ter odplačevanje obresti od investicijskih kreditov.

Čisti dohodek

Ustvarili smo 14 milijard din čistega dohodka. Večino smo ga porabili za pokritje osebne in skupne porabe. Preostanek pa smo morali nameniti v rezervni sklad delovne organizacije ter za potrebe drugih delovnih organizacij, ki vrše dejavnost republiške infrastrukture.

sredstev je dohodek večji samo za 185%. V letu 1988 smo ustvarili 21,6 milijarde din dohodka.

Obveznosti iz dohodka

Obveznosti iz dohodka so v izrednem porastu in so se v primerjavi z letom 1987 povečale za 201%.

Hitrejša rast obveznosti iz dohodka je imela vpliv na končni finančni učinek. Največji porast beležimo pri izdatkih, ki se nanašajo na obresti. V letu 1987 smo iz dohodka namenili za obresti samo 661 milijonov din, v

Doseženi čisti dohodek ne zadoštuje, da bi pokrili še ostale obveznosti, ki smo jih sprejeli s samoupravnim sporazumom v okviru občine in s čemer smo se obvezali, da bomo namenili iz čistega dohodka tudi sredstva za komunalne namene.

Predlagana razporeditev čistega dohodka za leto 1988 je dejansko prilagojena obstoječim obveznostim, zato ni ostalo za drugačno razporeditev nobenih sredstev.

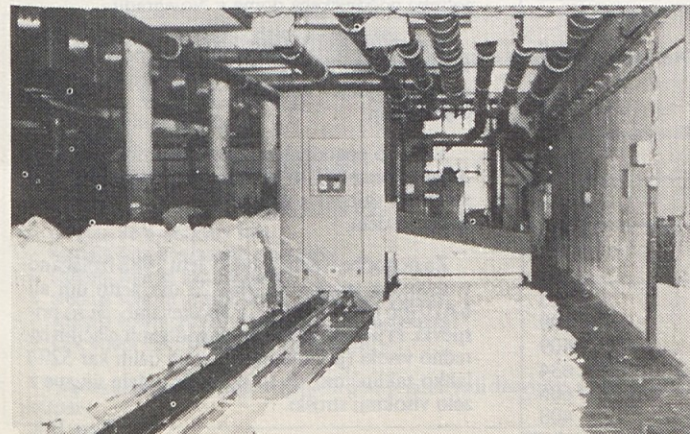
Z doseženimi finančnimi učinki ne moremo biti zadovoljni. Analize so pokazale, da je glavni vzrok pomanjkanje obratnih sredstev. Dosežena akumulacija je minimalna in nam ne zadoštuje da bi pokrili obveznosti, ki so določene z republiškimi zakoni.

Bilanca stanja kaže, da v poslovnem skladu nimamo nobenih operativnih sredstev. Inflacijski trend pa se še nadaljuje in s tem potreba po vse večjih obratnih sredstvih.

Povzetek iz poslovnega poročila za leto 1988

Predlog razporeditve čistega dohodka:

	1988
ČISTI DOHODEK	14.031.574.012
se razporedi:	12.961.065.362
za osebno in skupno porabo od tega:	11.476.721.456
— osebne dohodke iz naslova živega dela	410.402.730
— za OD iz naslova upravljanja družbenih sredstev in gospodarjenje	475.000.000
— za druge potrebe skupne porabe	518.946.006
— za stanovanjske potrebe	79.995.170
— za investicijske potrebe SP	1.070.508.650
za akumulacijo od tega:	—
— za zboljšanje materialne osnove dela	866.869.120
— za rezervni sklad	203.639.530
— za razvoj materialne osnove drugih OZD	

... ŠE O LE TU 1988

Osební dohodki

Ob koncu preteklega leta je prenehal veljati zakon o začasni omejitvi razpolaganja z delom družbenih sredstev za bruto osebne dohodke (interventni zakon). Veljati je pričel v mesecu maju in je določal, da je osnova za izračun bruto osebnih dohodkov dosežen bruto osebni dohodek na delavca za leto 1987, povečan z indeksom 240, za SR Slovenijo pa še z indeksom 121, zaradi spremenjenega obračunavanja prispevkov. Tako ugotovljena možna sredstva za osebne dohodke smo razporejali iz čistega dohodka za celo delovno organizacijo. V okviru teh sredstev pa smo določili sredstva po posameznih organizacijskih enotah, skladno z doseženo delovno uspešnostjo.

Za osebne dohodke smo v letu 1988 namenili 11.476.747.816 din bruto (brez neposredne skupne porabe). Povprečni neto osebni dohodek je

znašal 579.948 din, kar predstavlja 131% povečanje v primerjavi s preteklim letom. Ob tem moramo upoštevati, da je bilo v letu 1987 opravljeno znatno večje število nadur (več dodatkov), kar je vplivalo na višji osebni dohodek.

Indeksi rasti čistih osebnih dohodkov po posameznih obračunskih obdobjih leta 1988 v primerjavi s povprečjem leta 1987 so (tabela 1).

Po podatkih o rezultatih poslovanja tekstilne industrije v Sloveniji za devet mesecev preteklega leta smo bili kljub dokaj nizkim osebnim dohodkom med 82 organizacijami na 23. mestu. Tudi ta podatek potrjuje, da ima velika večina delavcev v tekstilni industriji zelo nizke osebne dohodke.

Z nenehnim povečevanjem življenjskih stroškov močno pada naša kupna moč. Padanje realnih osebnih dohodkov je razvidno tudi iz naslednje primerjave, kjer so prikazani doseženi povprečni osebni dohodki v Predilnici od leta 1983 in število mark (DEM), ki bi jih dobili za navedene zneske. (tabela 2).

Pri opredeljevanju politike delitve sredstev za osebne dohodke za prvo trimesečje in v letu 1989 naj bi bilo upoštevano stališče, da realno osebni dohodki ne smejo padati.

Ani Povše

TABELA 3

Pregled nadurnega dela po sektorjih in oddelkih za leto 1987 in 1988:

	število nadur 1988	število nadur 1987
I. Proizvodni sektor		
— Operativna proizvodnja	8365,5	27961
— Obratno vzdrževanje	176	3879
— Splošno vzdrževanje	610,5	6549
II. Komercialni sektor	362	4905
IV. Kadrovska splošni sektor	1748	2215
V. Finančno računovodski sektor	24	295,5
Skupaj	11286	24804,5

LITIJSKI

PREDILEC
1959 — 1989
30 LET

TABELA 1

obdobje	povprečni OD	indeks
leto 1987	251.548 din	—
januar — marec 1988	406.692 din	162
januar — junij 1988	431.613 din	172
januar — september 1988	484.154 din	192
januar — december 1988	579.948 din	231

TABELA 2

leto	povprečni OD	povprečni tečaj za 100 DEM	DEM
1983	18.983 din	3.609,96	526
1984	32.075 din	5.348,18	599
1985	56.796 din	9.322,26	609
1986	111.900 din	17.646,87	634
1987	251.548 din	41.464,73	606
1988	579.948 din	141.945,34	408

Nadurno delo

V začetku leta 1988 se je dosledneje pričelo izvajati določilo pravilnika o delovnih razmerjih o prerazporejanju delovnega časa. Ta ukrep je bistveno zmanjšal nadurno delo predvsem pri vzdrževanju v delovni organizaciji. V prvi polovici leta tudi organiziranega nadurnega dela po nalogu glavnega direktorja skorajda ni bilo. V šestih mesecih so naši delavci opravili skupno 1.322 ur dela preko polnega delovnega časa.

Obseg nadurnega dela pa se je povečal v zadnjih mesecih lanskega leta, največ v sukalnici. Nadurno delo je odredil glavni direktor v skladu z določili pravilnika o delovnih razmerjih. Nadurno delo se je upoštevalo kot posebni delovni pogoj (tabela 3).

Glede na manjši obseg nadurnega dela je bilo izplačanih tudi manj sredstev — 78.846.841,— din bruto (leta 1987 pa 167.836.284,— din bruto).

LITIJSKI

PREDILEC
1959 — 1989
30 LET

Pogodbe o delu

Na podlagi člena 219 pravilnika o delovnih razmerjih mora delavski svet delovne organizacije vsaj enkrat letno analizirati dela, opravljena na podlagi pogodb o delu in razloge za opravljanje pogodbenega dela. S to analizo mora seznaniti tudi Samoupravno skupnost za zaposlovanje.

Po pogodbah o delu je delalo v letu 1988 17 delavcev (leta 1987 — 11 delavcev). Pogodbe o delu so se v letu 1988 močno povečale (tabela 4).

Največ pogodbenega dela je bilo opravljeno za potrebe počitniškega doma v Novigradu.

Zaradi nekaterih nepredvidenih upokojitev v letu 1988, pa so bile sklenjene pogodbe o delu tudi za opravljanje delovnih področij v delovni organizaciji.

Dela po pogodbah o delu je spremljal odbor za delovna razmerja, ki je tudi na predlog direktorjev sektorjev sklepal, s katerimi delavci se sklene pogodbo o delu.

Za pogodbe o delu je bilo v letu 1988 izplačano v skupnem znesku 32.746.170 din netto din ali 6.670 din netto na uro. Če upoštevamo, da so pripevki, ki jih odvajamo pri pogodbenih plačilih izredno visoki (pri administrativnih delih kar 52%) lahko zaključimo, da so pogodbe o delu vezane z zelo visokimi stroški.

Vera Brič

TABELA 4

Dela, ki so jih opravljali delavci na podlagi pogodb:

— pomočnica v kuhinji (počitniški dom)	— 3 delavke	1113 ur
— točajka	— 1 delavka	371 ur
— pomočnica kuharice	— 1 delavka	371 ur
— administrator (poč. dom, menza)	— 2 delavki	663 ur
— perica	— 1 delavka	371 ur
— urejanje zelenic	— 1 delavec	344 ur
— kuharica	— 2 delavki	230 ur
— dela v finančnem sektorju	— 2 delavki	732 ur
— dela v kadrovsko splošnem sektorju	— 1 delavec	182 ur
— dela v komercialnem sektorju	— 1 delavka	336 ur
— dela v vzdrževanju	— 1 delavec	182 ur
— žaganje drv na Veliki planini	— 1 delavec	12 ur

Skupaj 17 delavcev 4907 ur

Izobraževanje

Za izvajanje letnega plana skrbita komisija za strokovno izobraževanje in služba izobraževanja v povezavi s posameznimi sektorji, službo za varstvo pri delu, domačimi in tujimi (zunanji) predavatelji, šolami in ostalimi izobraževalnimi ustanovami.

Komisija za izobraževanje se je med letom sestala trikrat. Na svojih sejah je tekoče obravnavala vsa vprašanja povezana z izobraževanjem. Obravnavala pa je predvsem:

- prošnje za kritje stroškov šolanja ob delu
- prošnje za kritje stroškov tečajev tujega jezika
- uspehe naših štipendistov
- uspehe študija ob delu
- izplačevanje štipendij idr.

Izobraževanje v delovni organizaciji

— od 1. 2. do 30. 4. 1988 je potekalo tri mesečno usposabljanje za pomožnega delavca — tekstilca. Usposabljanje je uspešno končalo 16 novospreglatih delavcev

— 173 delavcev je opravilo preizkus znanja iz varstva pri delu (18 delavcev remonta in čistilne kolone, 22 transportnih delavcev in voznikov viličarjev, 14 delavcev počitniškega doma, 17 delavcev zaradi premestitev v proizvodnih oddelkih in 102 novospreglatih delavcev, pripravnikov in učencev na proizvodnem delu)

— gasilske vaje sobile 5 x letno po eno uro za vseh 330 moških obveznikov

— na predavanjih iz protipožarne zaščite je bilo v manjših skupinah skupaj 76 udeleženk

— nadaljevali pa smo tudi s tečajem nemščine I in II.

Pripravištvu

V letu 1988 je poteklo pripravništvo 2 pripravnic, ki sta s pripravništvom pričeli že v letu 1987. Pripraviški izpit sta uspešno opravili.

V letu 1988 smo sklenili delovno razmerje za določen čas s štirimi pripravniki, od tega so 3 naši štipendisti. Po dveh mesecih je pripravnici — ekonomski tehničar, sporazumno prenehalo delovno razmerje, ostali trije pripravniki pa bodo pripravniški izpit opravili v letošnjem letu.

Proizvodno delo oziroma delovna praksa

Obvezno proizvodno delo oziroma delovno prakso je v letu 1988 pri nas opravilo 48 dijakov oz. učencev in sicer iz naslednjih šol:

— srednja tekstilna šola	7 dijakov
— srednja ekonomska šola	24 dijakov
— srednja šola za trgovinsko dejavnost	2 dijakinji
— srednja elektrotehnična šola	4 dijaki
— srednja naravoslovno matematična šola	1 dijakinja
— srednja naravoslovna šola	2 dijaka
— srednja šola kovinarske usmeritve	1 dijak
— srednja šola za računalništvo	1 dijakinja
— srednja šola za družboslovje in splošno kulturo	2 dijakinji
— srednja šola upravno administrativne dejavnosti	2 dijakinji
— OŠ, enota s prilagojenim programom	2 učenki.

Vsi praktikanti so med opravljanjem prakse pisali tudi dnevnike, ter jih po končani praksi tudi predložili v potrditev.

Izobraževanje izven delovne organizacije

— dve delavki sta končali tečaj higienskega minimuma

— trije delavci so uspešno končali I. stopnjo intenzivnega tečaja nemškega jezika

— ena delavka je uspešno končala IV. stopnjo intenzivnega tečaja nemškega jezika

— tečaj in preizkus znanja za premikače na industrijskem tiru je opravilo 23 delavcev

— 10 delavcev je opravilo tečaj za voznika viličarjev.

Vodstveni in ostali strokovni delavci pa izpolnjujejo svoja funkcionalna znanja na raznih strokovnih seminarjih, tečajih, posvetovanjih, simpozijih in podobno. Te oblike trajajo od enega do nekaj dni. Tako so med drugim obiskovali:

- posvetovanje za sestavitev zaključnega računa (periodični obračun)
- razne tečaje iz računalništva za potrebe DO
- seminar o ugotavljanju tehnoloških presežkov
- seminar s področja tehnologije dela
- seminar o skrajševanju delovnega časa
- seminar o sodobnem menedžerstvu v današnjih razmerah
- tečaj za kontrolorje kvalitete
- seminar za oblikovanje in delitev sredstev za OD

- seminar za revalorizacijo
- šolo za gostinstvo in turizem
- posvetovanje organizatorjev dela
- seminar iz požarne varnosti
- seminar iz varstva pri delu
- posvetovanje pravnikov
- simpozij tekstilcev
- tečaj za komercialiste

Porabljená sredstva za izobraževanje v letu 1988:

— šolnine (iz SSP)	3.511.530 din
— seminarji in tečaji (mat. stroški)	16.791.225 din
— štipendije v DO (iz dohodka)	28.684.374 din
— OD za čas študijskih dopustov (iz ČD)	3.279.301 din
— štipendije občin (iz dohodka)	52.916.601 din
Skupaj	105.183.031 din

— seminar o uresničevanju stanovanjskih potreb delavcev

— seminar o planiranju izobraževanja v OZD

— seminar za tajnice in vodje pisarn

— seminar o strategiji razvoja informacij, sistema za podporo odločanju

— seminar o organizaciji vzdrževanja v OZD

— tečaj o zdravi, sodobni, kulinarčno bogati prehrani

— seminar za poklicne organizatorje inovacijske dejavnosti v OZD

— seminar o disciplinski odgovornosti delavcev v OZD

— seminar o vzdrževanju in upravljanju ogrevalnih in prezračevalnih naprav.

Teh oblik dodatnega izobraževanja in izpopolnjevanja se je udeležilo 59 delavcev naše delovne organizacije.

Šolanje ob delu

V letu 1988 se je za potrebe delovne organizacije šolalo ob delu 17 delavcev in sicer:

— 6 na poklicni šoli kovinarske stroke — oblikovalec kovin (IV. stopnja)

— 2 na elektrotehnični šoli — elektronik (V. stopnja)

— 1 na elektrotehnični šoli, šibki tok (V. stopnja)

— 1 na kemijski srednji šoli

— 2 na ekonomski fakulteti (VI. stopnja)

— 2 na organizaciji dela (VI. stopnja)

— 1 na VEKŠ (VI. stopnja)

— 2 na VEKŠ (VII. stopnja).

Od tega so štirje delavci uspešno zaključili program srednjega usmerjenega izobraževanja kovinarstvo in strojništvo — oblikovalec kovin.

Dva delavca (VEKŠ VI. stopnja in VEKŠ VII. stopnja) pa sta se odločila, da bosta stroške šolanja povrnila.

Redno štipendiranje

V letu 1988 smo imeli naslednje štipendiste:

— 5 na Srednji tekstilni in obutveni šoli — tekstilnomehanski tehnik

— 2 na Srednji kovinarski šoli — strojni ključavničar

— 1 na Srednji šoli za trgovinsko dejavnost — komercialni tehnik

— 2 na Srednji ekonomski šoli — ekonomski tehnik

— 3 na Srednji elektrotehniški šoli — elektronik

— 1 na Srednji šoli tehniških strok — strojni tehnik

— 2 na FNT, tekstilna tehnologija — inženir tekstilne tehnologije

— 1 na Fakulteti za strojništvo — dipl. strojni inženir.

Od tega so trije štipendisti šolanje v letu 1988 zaključili in se zaposlili kot pripravniki (2 strojna ključavničarja in 1 ekonomski tehnik). Tekstilna tehnika se je odločila za nadaljnje šolanje na svoje stroške, en štipendist na srednji tekstilni šoli pa je svojo obveznost opravišle v letošnjem letu in se tudi letos zaposlil kot pripravnik. Torej je trenutno na seznamu štipendistov 12 dijakov oz. študentov.

Vlasta Grom

(Dalje na 6. strani)

... ŠE O LETU 1988

(Nadaljevanje s 5. strani)

Bolniški stalež

Odsotnosti z dela zaradi bolniškega staleža so se v letu 1988 v primerjavi z letom 1987 zmanjšale. Skupno je bilo zamujenih 1,2% manj delovnih dni (5.208 delovnih dni).

Najpogostejši vzrok odsotnosti v letu 1988 je bila bolezen. Zaradi bolezni je bilo skupno zamujenih 18.639 delovnih dni, kar predstavlja 5.357 delovnih dni manj kot leto poprej.

Tako kot nekaj let nazaj, tudi v letu 1988 naši delavci najpogosteje izostajajo z dela zaradi bole-

ni mišic, kosti in vezivnega tkiva. Že večkrat smo ugotavljali, da so boleznimi gibalnega sistema povezane z delovnimi pogoji v naši delovni organizaciji. Število primerov obolenj in število izgubljenih delovnih dni je bilo sicer manj kot leta 1987, vendar je prikazani podatek v tabeli še vedno zaskrbljujoč. Predvidevamo, da je zmanjšanje obolenja posledica upokojitve starejših delavcev v letu 1988. Bolezni gibal se pogosteje pojavljajo pri ženskah kot pri moških, saj je več kot četrtina zaposlenih delavk (26,9%) v letu 1988 bila v bolniškem staležu zaradi teh obolenj.

Če upoštevamo, da je v Predilnici zaposlenih okrog 65% žensk, podatek, da so zapleti v nosečnosti, pri porodu in v poporodni dobi druga najpogo-

stejša bolezen, ni presenetljiv. Sledijo boleznimi rodil in sečil.

V letu 1988 se je zmanjšalo tudi število dihalnih obolenj, ker v tem obdobju ni bilo večjih epidemij.

Odsotnosti z dela zaradi porodniškega dopusta in nege družinskega člana se v primerjavi z letom 1987 niso bistveno spremenile. Upoštevati moramo tudi podatek, da je bilo povprečno število zaposlenih delavcev v letu 1988 1017 delavcev, leto poprej pa 1056 delavcev.

Manj je bilo tudi nesreč na delu. Povprečno so bili delavci zaradi nesreč na delu odsotni 12 delovnih dni. Več pa je bilo zamujenih delovnih dni zaradi nesreč izven dela. Število nesreč je bilo sicer manj kot leta 1987, vendar so bile nesreče težje značaja in so tako delavci v povprečju izostali kar 36 delovnih dni.

Vera Bric

PRIKAZ ODSOTNOSTI Z DELA ZARADI ZDRAVSTVENIH RAZLOGOV V LETU 1988

Skupina obolenj	št. primerov	1988 izgubljeni dnevi	%	št. primerov	1987 izgubljeni dnevi	%
1. Bolezni mišic, kosti in veziva	232	5353	13,9	325	8913	20,4
2. Zapleti v nosečnosti, pri porodu in v poporodni dobi	69	2506	6,5	47	2320	5,3
3. Bolezni rodil in sečil	140	2343	6,1	155	2746	6,3
4. Bolezni dihal	151	1818	4,7	251	2053	4,7
5. Duševne motnje	40	1381	3,6	55	793	1,8
6. Novotvorbe	9	1344	3,5	7	1123	2,6
7. Razna bolezenska znamenja in nezadostno opredeljena stanja	28	921	2,4	36	335	0,8
8. Bolezni prebavil, ustne votline, žlez slinavk in čeljusti	55	743	1,9	75	1042	2,4
9. Bolezni živčnega sistema in čutil	28	605	1,6	45	1316	3,0
10. Nalezljive bolezni	36	581	1,5	35	381	0,9
11. Bolezni obtočil	15	445	1,2	26	563	1,3
12. Ostala dodatna razvrstitev dejavnikov, ki vplivajo na zdravje in stik z zdravstveno službo	116	242	0,6	139	808	1,9
13. Bolezni kože in podkožja	20	221	0,6	41	1355	3,1
14. Bolezni žlez z notranjim izločanjem, b. prehrane, presnove, motnje imunskega sistema	6	73	0,2	2	135	0,3
15. Bolezni krvi in krvotvornih organov	4	63	0,2	4	113	0,2
BOLEZNI SKUPAJ	949	18639	48,5	1243	23996	55,0
16. Porodniški dopust in dopust za nego otroka	43	13510	35,2	46	14488	33,2
17. Nega družinskih članov	262	2056	5,3	304	1836	4,2
PD IN NEGA SKUPAJ	305	15566	40,5	350	16324	37,4
18. Nesreče na delu	46	585	1,5	52	794	1,8
19. Nesreče izven dela	99	3627	9,5	140	2511	5,8
NESREČE SKUPAJ	145	4212	11,0	192	3305	7,6
SKUPAJ 1. — 19.	1399	38417	100,0	1785	43625	100,0

Vzrok odsotnosti	% zamujenih del. dni — 1988	% zamujenih del. dni — 1987
Bolezni	5,8	7,3
Porodniški dopust, nega družinskih članov	4,9	4,9
Nesreče na delu in nesreče izven dela	1,3	1,0
SKUPAJ	12,0	13,2

LITIJSKI
PREDILEC
1959 — 1989
30 LET

Požarna varnost

V lanskem letu smo zabeležili 62 zanetkov, kar je sicer nekoliko manj kot leto poprej. Največ jih je bilo v čistilnici — 18, mikalnici 12, na flajerjih 10. OE predilnih strojih 4, na viličarjih v sukalnici 4 in na raztezalkah 3 zanetki.

Požarna škoda, ki smo jo uveljavljali pri zavarovalnici, ni bila posebno visoka, znašala je 180 starih milijonov.

V čistilnici je do zanetkov največkrat prihajalo zaradi trenja, navitja materiala okoli osi ventilatorjev ali delovnih organov strojev;

V mikalnici je ogenj nastajal predvsem zaradi nastajanja svaljkov in trenja. Tu ne smemo zanemariti tudi vpliv materiala na nastanek zanetkov;

Na flajerjih so glavni vzroki za zanetke glavna sklopka in pa okvare ležajev;

Tudi na OE predilnih strojih je vsako leto po glavni vzrok za zanetke okvara zaustavk;

Požari na viličarjih v sukalnici nastajajo zaradi kratkih stikov, kar pa ima svoj vzrok v nerednem čiščenju oz. vzdrževanju vozil.

Poudariti je treba, da je kljub zmanjšanju zanetkov v naši DO, le-teh še vedno preveč. Res pa je tudi to, da se število požarov ne bo zmanjšalo, če se ne bo bistveno izboljšalo preventivno čiščenje in vzdrževanje strojev, elektroinstalacij, klima naprav itd.

Še vedno lahko opažamo tudi založene hidrante, stikalne omarice itd., kar lahko bistveno vpliva na hitrost intervencij. Tudi večje število ročnikov v hidrantnih omaricah je »dobilo noge«. To v skrajnem slučaju tudi lahko privede do tega, da se požar nekontrolirano razširi.

Intervencije lahko ocenimo kot uspešne in pravočasne. Požar so največkrat odkrili delavci, v 18-ih primerih pa avtomatske javljalne naprave.

Poveljstvo Industrijskega gasilskega društva, ki načrtuje gasilske vaje se je trudilo, da bi bile vaje čimbolj raznolike in koristne.

Andrej Krhlikar

PRIŠLI — ODŠLI v mesecu januarju 1989

Prišli:

11. 1. 1989 **Sergej Simončič**, Litija Marokova pot 9, predilnica 3. izmena;
 16. 1. 1989 **Jože Kozlevčar**, Šmartno, Reka Gozd 3, sukalnica rezerva;
 16. 1. 1989 **Edvard Ajdnik**, Litija, Brodarska 12, predilnica rezerva;
 16. 1. 1989 **Božidar Groznik**, Šmartno, Dvor 29, sukalnica rezerva;
 16. 1. 1989 **Vinko Zaman**, Šmartno Lupinica 18, sukalnica rezerva;
 25. 1. 1989 **Erik Anžel**, Litija, Šmarska cesta 2, čistilnica in mikalnica 3. izmena;

Odšli:

Izjava delavke, da ne želi več delati:

2. 12. 1988 **Senada Husanović**, Trbovlje, Trg svobode 1, predpredilnica 3. izmena;

Invalidska upokojitev:

4. 1. 1989 **Tončka Gorišek**, Litija, Trg na Stavbah 5, vzdrževanje predpredilnice;

Smrt:

6. 1. 1989 **Saida Macanović**, Litija, Cesta komandanta Staneta 17, predilnica rezerva;

Odhod v JLA:

15. 1. 1989 **Alen Kotar**, Litija, Cesta komandanta Staneta 17, predilnica rezerva;
 15. 1. 1989 **Bogdan Vavtar**, Primskovo, Poljane 4, pripravnik;
 5. 1. 1989 **Dušan Vavtar**, Vinji vrh 4, Primskovo, sukalnica 2. izmena;
 5. 1. 1989 **Janez Hostnik**, Litija, Podroje 6, sukalnica 3. izmena;
 V delovni organizaciji je bilo na dan 31. 1. 1989 zaposlenih 644 žensk in 348 moških skupno število zaposlenih je 992 delavcev.
 Od skupnega števila zaposlenih je bilo 37 mladoletnih oseb.
 J. Zupančič

REŠIMO PARTIZANSKO BOLNIŠNICO »FRANJO!«

V januarju 1989 je »Franjo« zadela huda naravna nesreča. Ogromen kamnit plaz je porušil nekaj barak in predvsem zasul vse čudovite dohode v bolnišnico, slapove in mostove. Ranjena narava še vedno preti in grozi, da bodo uničene tudi ostale barake. Da bi odvrnili to nevarnost in da bi lahko znova pridobili čimbolj pristno prvotno naravno okolje, bodo potrebna večja denarna sredstva.

Odbor za sanacijo »Franje« pri Skupščini občine Idrija računa na vseslovensko solidarno pomoč.

Prispevajmo v sklad Mestnega muzeja Idrija za sanacijo partizanske bolnišnice »Franja« številka računa: 52020-743-1146 Mestni muzej Idrija

OBVESTILO

Varčevalce v hranilni službi Predilnice obveščamo, da od februarja dalje pripisujemo obresti k hranilnim vlogam mesečno.

Upokojila se je

Januarja se je upokojila Tončka Gorišek. Skoraj četrtno stoletja je delala v naši delovni organizaciji.

Pričela je z delom v sukalnici. Kot mlado dekle pa je dve sezoni odšla na delo v naš počitniški

dom. Ko si je ustvarila družino, je zaradi neurejenega varstva otrok prosila za razporeditev v oddelek predpredilnice, kjer je takrat delal tudi njen mož. Z delom na različnih izmenah (v tistem času so delavci predpredilnice opravljali delo v 4 izmenah) sta lahko sama pazila na svoja sinova.

V oddelku predpredilnice je delala vse do invalidske upokojitve. Zaradi bolezni je v zadnjem času opravljala lažja dela.

Ob upokojitvi so ji bivši sodelavci predpredilnice 1. izmene in delavci remonta predpredilnice izročili lepo darilo, ki ji bo drag spomin na vse tiste delovne dni, ki so jih preživel skupaj. Najlepše se jim zahvaljuje.

Tov. Tončki želimo še veliko zadovoljnih let!

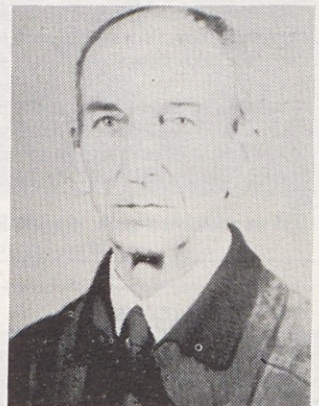
V. B.

V spomin Borisu Valenčiču

V februarju se je iztekla življenjska pot Borisa Valenčiča, prvega povojnega direktorja naše delovne organizacije.

Leta 1937 se je kot pooblaščen elektroinženir zaposlil pri podjetju Mauntner, s sedežem v Zagrebu in dvema obratoma — v Litiji in Preboldu. Službo je opravljal v Litiji, enkrat tedensko pa v Preboldu.

Leta 1945 ga je ministrstvo za industrijo in rudarstvo imenovalo za delegata — direktorja obeh obratov. V istem letu je bil v decembru z dekretom razporejen v Predilnico v Škofjo Loko. V letih 1946 do 1948 je služboval na Tekstilni direkciji v Ljubljani, kjer je opravljal odgovorne delovne dolžnosti. Od sredine leta 1950 do spomladi 1953 je kot tehnični vodja vodil izgradnjo in montažo predilnice Djuro Salaj v Mostarju. V nadaljnjih letih je opravljal elektrotehnične pos-

le v upravi v službi in v gospodarstvu.

Od upokojitve leta 1974 dalje je živel v Kranju. Pred praznovanjem 100-letnice Predilnice smo ga obiskali na domu. Čeprav veliko let nazaj, se je še vedno živo spominjal svojega dela in življenja v Litiji. Bil je vesel, da ga ob tako pomembnem jubileju delovne organizacije nismo pozabili.

Slava njegovemu spominu!

ZAHVALA

Ob izgubi mame se vsem sodelavcem in sodelavkam Predilnice Litija zahvaljujem za pomoč, cvetje in izrečeno sožalje.

Brane Poljšak

Manj pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Zvezni izvršni svet je Skupščini SFRJ predložil v sprejem predlog sprememb in dopolnitev Zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Nove rešitve naj bi predvsem prispevale k:

- poostritvi pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine
- omejitvi možnosti za uveljavitev invalidske pokojnine
- ponovni poučitvi beneficiranih del in nalog.

Podrobnosti so naslednje:

S predlogom se odpravljajo težave in razlike med zavarovanci, ki so se upokojili v prvi oziroma drugi polovici leta. Zaradi valorizacije osebnega dohodka in usklajevanja pokojnin, je prišlo do razlike med temi upokojevalci. Zato spremembe predvidevajo, da se bo pokojnina valorizirala glede na povprečje osebnih dohodkov v zadnjem letu dela in ne kot doslej v zadnjih šestih mesecih.

Naslednja sprememba je vezana na obvezno usklajevanje pokojnin. Sedaj se pokojnine usklajujejo tekoče z gibanjem nominalnih osebnih dohodkov med letom. S predlagano spremembo pa bi se pokojnine usklajevale med letom po dejanski rasti osebnih dohodkov. Te podatke bo objavljala Zavod za statistiko v predhodnem obdobju, to pa pomeni, da bo usklajevanje pokojnin najmanj tri mesece v zaostanku.

Pomembna novost za invalide II. kategorije (4 urno delo) bo višina denarnega nadomestila. Nadomestilo ne bo več 100% od osnove, ampak le 85%. Izjema bodo le invalidi, ki so to postali zaradi poškodbe na delu.

Pravica do invalidske pokojnine bi bila priznana le v primeru izgube delovne zmožnosti ter delovnim invalidom, ki so prestari za prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo (delavci 50 let, delavke 45 let).

Če upoštevamo, da se v naši republiki za predčasno pokojnino pokojninska osnova že zmanjšuje 2% za manjkajoče leto, predlog sprememb zveznega zakona ne bi bistveno vplival na predčasno upokojevanje v Sloveniji.

Anton Primožič

Požar v čistilnici bombaža

V ponedeljek 13. 2. 1989 je bil ob 10.15 uri večji požar v čistilnici bombaža. Zaradi kratkega stika na električnem kablu potujočega odvzemalnika bal (Optomix) je naenkrat zagorelo 52 bal v mešanici M-4 (proizvodnja OE preje).

Zaradi hitre intervencije delavcev proizvodnje in vzdrževanja, je bil požar pravočasno pogašen. Uničenih je okoli 5 ton bombaža in nekaj električne opreme.

Franc Lesjak

Poškodbe letos

Med demontažo delovnega odbra je Statnetu Dragarju na prst leve noge padla spojka in mu ga poškodovala.

Ljudmila Razpotnik je z »Olfa« nožem rezala prejo, ki se je navila na odvajalno os Allmat sukalnega stroja. Nož se ji je odlomil, med valje pa ji je potegnilo prst leve in nato še desne roke. K sreči ni prišlo do hujše poškodbe.

Vsekakor je treba ob tej priložnosti še enkrat poudariti, da je potrebno na vseh predprijemnih, predilnih, previjalnih in sukalnih strojih ob večjih navitjih materiala okoli raztezalnih valjčkov, stroj ustaviti in šele nato z nožem ali kako drugače odstraniti navito prejo.

V sukalnici je Cveto Juvan ročno popravljala aluminijasti kontejner na vilicah vilicarja. Pri izstopu se je kontejner zaradi visečih vilic premaknil in mu poškodoval sredinec desne roke.

Andrej Krhlikar

LITIJSKI PREDILEC Stroški izdajanja v letu 1988

Lani je izšlo 12 števil našega glasila v skupnem obsegu 140 strani in skupni nakladi 20.250 izvodov. Devet števil je izšlo v nakladi po 1.700 izvodov, zadnje tri pa v nakladi 1.650 izvodov.

Oblikovno ga je vse leto urejal Drago Pečenik, pripravo za tisk so opravili v DIC TOZD Grafika Novo mesto, tiskal pa ga je Aleksander Jovanovič iz Litije.

Vsaka številka je izšla na povprečno 11 straneh.

Stroški izdajanja so bili naslednji:

— Stroški priprave na tisk in stroški tiskanja	30.112.715,— din	— 93,00%
— Neto honorarji	1.994.562,— din	— 6,16%
— Prispevki za honorarje	272.064,— din	— 0,84%
Skupaj	32.379.341,— din	— 100,00%

Celotni stroški izdajanja glasila so se v primerjavi z letom 1987 povečali za 170% (v letu 1987 so znašali 12.011.454,— din).

Cena za posamezni izvod:

— Cena tiskanja	1.490,— din
— Neto honorarji	98,— din
— Prispevki za honorarje	13,— din
Skupaj	1.601,— din

V letu 1987 je znašala cena enega izvoda 471,— din in se je tako en izvod našega časopisa v letu 1988 podražil za 240%.

Vera Bric

Popravek razporeda dežurnih prodajaln ob sobotah v Litiji

Vsi tisti bralci časopisa, ki lahko koristno uporabijo razpored dežurnih prodajaln ob sobotah v Litiji, so gotovo opazili, da objavljeni razpored v decembrski številki Litijskega predilca ni bil točen.

Do napake je prišlo zaradi dežurstva med novoletnimi prazniki, ki v razporedu ni bilo upoštevano.

Tokrat objavljamo razpored za meseca marec in april. Na upravni Mercatorja v Litiji zagotavljajo, da je točen. Ker razpored dežurstev med prvomajskimi prazniki še ni dokončno urejen, ga bomo objavili v aprilski številki časopisa.

PRODAJALNA	Marec				April			
	4.	11.	18.	25.	1.	8.	15.	22.
EMONA, Prehrana								
SP pri banki, MERCATOR	—	X	—	—	X	—	—	X
SP Graška Dobrava, MERCATOR								
SP, CENTROMERKUR	—	—	X	—	—	X	—	X
SP, Rozmanov trg, MERCATOR								
KZ Litija (pri cerkvi)	X	—	—	X	—	—	X	—

Opomba: X pomeni dežurni prodajalni, ki sta odprti do 18. ure.

S plesa predilcev

Že tradicionalni ples predilcev je bil tokrat na pustno soboto. Organizatorji plesa so se dobro izkazali. Imeli so srečno roko pri izbiri ansambla in humorista, ki so znali »vzpodbuditi« veselo vzdušje med gosti, ki je trajalo vse do zgodnjih jutranjih ur.

Zadovoljni smo bili tudi s postrežbo in ponudbo ter z ne pretiranimi cenami jedače in pijače. Tudi dvorana je bila lepo urejena in okrašena — malo v stilu pustnega rajanja, malo pa v stilu »špinerbala«. Bil je res vesel večer!

Igral je ansambel Oliver Twist iz Celja. Fantje so vzeli vso stvar zares, zato so se tudi namaskarali — nadeli so si lasulje in potemnili obraze.

Za dobro voljo je še posebno skrbel Franc Pestotnik, ki je prelepim damam v dvorani očital, da se oblačijo v Trstu, slačijo pa kar v Litiji.

Prvi je zaplesal glavni direktor Jože Mirtič. Za soplesalko si je izbral Slavko Majcen, našo delavko v sukalnici.

Prvi ples. Navadno gre tu najtežje. Tokrat pa je bilo drugače. Na plesni oder so bili vabljeni vsi tisti moške, ki v letošnjem letu še niso prevarali svojih žena.

MALA OGLASA

Prodam garažo na Rozmanovem trgu v Litiji. Informacije dobite na Brodarski c. 10, stanovanje 16.

Prodam motor, avtomatik, nov, prevožen le 50 km, z dodatno opremo. Cena po dogovoru. Antonija Gorišek, Litija, Trg na Stavbah 5.

LITIJSKI PREDILEC

Izhaja enkrat mesečno. Izdajajo ga delavci Predilnice Litija. Člani uredništva: Vera Bric (glavna in odgovorna urednica), dipl. ing. Andrej Štrifof, dipl. ing. Mirko Dolinšek, Nada Jarm, Marjan Sonc in Vlasta Grom.

Fotografije: Marjan Šušteršič. Oblikovalec in tehnični urednik: Drago Pečenik. Številka telefona uredništva: (061)881-411 int. (17). List dobijo člani delovne organizacije, študenti in upokojeanci brezplačno na dom. Priprava za tisk: DIC — Tozd Grafika Novo mesto. Tisk: Aleksander Jovanovič, Litija. Naklada 1650 izvodov.

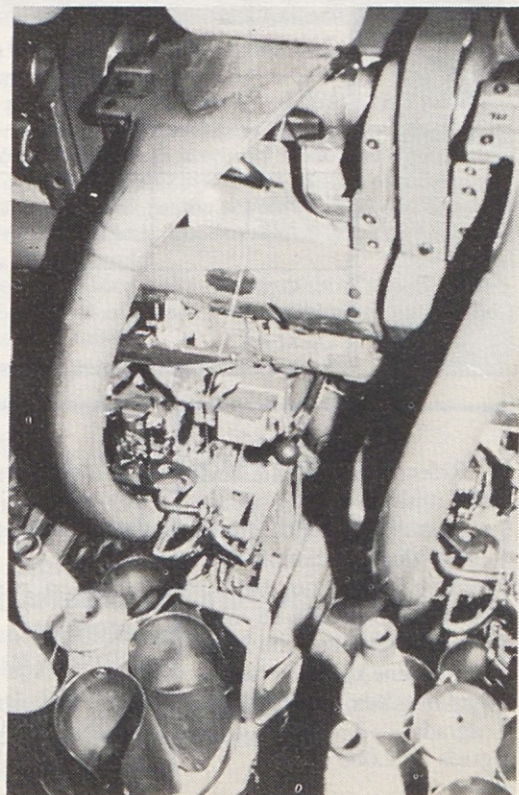
Novo Zračni vezalci niti

V sukalnici (slika desno) so že na 3 previjalnih avtomatih SAVIO nameščeni zračni vezalci niti firme MESDAN. Poiskuse so opravljali že dlje časa, v zadnjem času pa so morali to pospešiti, ker trg zahteva čedalje več previte preje brez klasičnih vozlov.

Zračni vezalci preje delujejo na principu zračnega toka. Zračni curek razvlakni oba konca preje, oba konca se potem prekrivajo združita in vpneti v posebno prizmo v kateri zračni curek posuka oba konca preje skupaj.

Razvoj tehnologije in zahteve trga nas silijo v uporabo zračnih vezalcev niti pri vseh prejah, ki jih izdelujemo. Razvoj gre v to smer.

Stane Črne

NAGRADNA KRIŽANKA

KEMIJSKI ZNAK ZA ŽVEPLO	NOVINAR KA ŠUKLJE	REKA V IAHOD NEMČIJI	DIDIER PIRONI	ZEMELJ. PHIN. FRANCOSKI DIRKAČ				KEMIJSKI ZNAK ZA ALUMINIJ		
IZDELEK PREDPRE- DILNICE								RDEČI KRIZ		
SVETLOB NI OBESK							RIMSKO MITOLOS. PODIJEMJ	REČNI OTOK AMER. J. PODMOR- NICA		
RIMSKA BOGINJA ŽETVE			POLMER ZELO OBILNE		SUŠILEC ZA LASE	FILMSKA NAGRAJDA DALJ.CAS OBDOBJE				
MEDMET SMEHA		VOZNIKA AUTOMOB. PESNIK BOR						GRŠKA MITOLOŠ. ERINIJA	IZDELO- VALEC NOŽEV	
KEMIJSKI ZNAK ZA DUŠIK	ZENSKAKI MINIRA FRANCOŠ. DEPARTMA							ANTON VANUT VOĐJA EMIRATA		
UMETN. IME IDE KRAVANJA							TRUP NERES- NICA			
ŽIVŠI JAPONSKI POLITIK			CERAR NANDE	IVAN MINATTI	DEL- PLUGA JOŽE OŽBOLT			LETOVI- ŠČE PRI OPATIJ		
NABRE- KNEŇE										
NADALJE VANJE QESLA								CEV (POPA - ČENKA)		

Rešeno križanko iz te številke Litijškega predilca oddajte najkasneje do petka, 17. 3. 1989 v skrinjico časopisa (križanke ni potrebno dajati v kuverte) ali pošljite na uredništvo. Nagrajene bodo 3 pravilno rešene križanke. **Nagrada:** 1. nagrada — 5.000 din, 2. nagrada — 3.500 din, 3. nagrada — 2.000 din.

Ugankarski slovar:
OPS — rimska boginja žetve, TARN — francoski departma, SKATE — ameriška jederska podmornica, PINTAR — slovenski motociklist (Leon), ALEKO — grška mitološka erinija (tudi ALEKTO).

Rešitev nagradne križanke 1/1989:

Vodoravno: ŠENTILJ, MRAVLJA, AAL, IAN, RT, KADI, TOLEDO, INSA, AVA, N, SMOTER, R, OBLAKI, ERNANI, BAR, UTA-NT, RI, EL, ATAR, RANK LAPLACE, NA, O, OTOK, ISTIKLAL, VOL, OJ, KALIKO, O/NAGRAJDO ZA MIR.

Na uredništvo smo prejeli 51 rešenih križank in 1. številke Litijškega predilca. Izžrebali smo tri pravilno rešene. Nagrade prejmejo: 1. nagrada — Alen Kotar, v JLA — 5.000 din; 2. nagrada — Sonja Slabe, Litija, Ponoviška c. 9 — 3.500 din; 3. nagrada — Zofija Rupnik, Litija, CKS 1 — 2.000 din. Vsem nagrajencem čestitamo!